

Hét Határ

Református hitéleti lap

XVIII. évfolyam 12. szám

2014. december

NÉGYSZÁZ ÉVES A SZÁKSZENDI REFORMÁTUS GYÜLEKEZET

A jó Isten iránti hálával tudatjuk a kedves olvasókkal, hogy gyülekezetünk 2014. november 22-én ünnepelhetette megalakulásának 400 éves évfordulóját. Tárgyi bizonyítékunk ehhez a dátumhoz a tulajdonunkban levő egyik úrvacsorai kelyhünk amely 1614-ből való. Amikor a gyülekezet ötven évvel ezelőtt, Borsos Sándor Nagytiszteletű Úr idején ünnepelte, 1964. nov. 22-én, a 350 éves évfordulóját, erre az alkalomra, a világháború alatt megrongált kelyhet restaurálták. Ekkor történt a gyülekezet gályarab prédikátora, Szomódi János emléktáblájának az ünnepélyes megáldása is.

Az ünnepi istentisztelet dátumának megegyezése merő véletlen egybeesés volt, vagy úgy is értelmezhetnénk, hogy ez is, a jó Isten érdekes vezetésének a bizonyítéka.

Az ünnepi istentiszteletet köszöntéssel, igeolvasással és imádsággal, Máté László Esperes Úr nyitotta meg, a 84-ik Zsoltár alapján az Igét Steinbach József Püspök Úr hirdette, ráfelelő imádságot mondott Köntös József Egyházkerületi Főjegyző Úr. Sugárné Damó Márta helyi lelkész köszöntötte a vendégeket.

Az ünnepi alkalmat, a gyülekezet erre az alkalomra alakult énekkara, a gyer-

mekek szavalatai, fuvolajáték tette színesebbé.

A gyülekezet történetét Gerecsei Zsolt Ácsi lelkipásztor, egyházmegyei levéltáros és lelkészi jegyző ismertette, Sugárné Damó Márta pedig, az erre az alkalomra szervezett gyülekezettörténeti kiállításhoz kapcsolódóan beszélt a gyülekezet közelmúltjáról és jelenéről.

A gyülekezetet köszöntötték: Máté László Esperes Úr, Gyimóthy Géza Egyházmegyei Gondnok Úr, László Kálmán Polgármester Úr, és a helyi lelkészek: Szél Éva Evangélikus Lelkésznő és Író Sándor Plébános Úr.

A kedves vendégek az istentisztelet után megtekinthették a gyülekezeti teremben felállított, gazdag anyagú, gyülekezettörténeti kiállítást, majd mindenki részt vehetett a faluházban elkészített szeretetvendégségen.

Hálát adunk A jó Istennek, hogy gyülekezetünk, évszázadok sok és nehéz megpróbáltatása után, elődeink hite,

akarata, reménysége és kitartása által megmaradt, ma is hinni és élni akar. Ösztönzést jelent a múlt számunkra, hogy el ne restüljünk, el ne hanyagoljuk gyülekezetünket. Nem csupán vendégei, néha-néha látogatói akarunk lenni, templomunknak, református közösségünknek, hanem öseinkhez híven, jó gazdáit, vigyázói.

Köszönjük a kedves vendégeknek, hogy megtiszteltek bennünket jelenlétükkel, eljöttek velünk együtt örülni az Úr színe előtt. Köszönjük az adományokat, köszönünk minden segítséget a kiállítás megvalósításában és a szeretetvendégség elkészítésében.

Az Úr őrizzze továbbra is mindnyájunk életét! Áldott adventi készülődést kívánunk a kedves olvasóknak, minden gyülekezetnek!

Áldás, békesség!

Sugárné Damó Márta lelkész.

ADVENTI HARMÓNIAK

Advent 2. vasárnapja: az élet egységének harmóniája

„Igazak voltak mindketten Isten előtt, és feddhetetlenül éltek az Úr minden parancsolata és rendelése szerint.” (Lukács 1, 6)

Zakariásról és Erzsébetéről, akikről az első igazi „adventi” történet szól Lukács evangéliumában, azt mondja az ige, hogy igazak, kegyesek voltak. Öreg korukban is. Vagy talán öreg korukig? Az egészen egyértelmű, hogy Gábiel angyal megjelenése, a nekik tett ígéret elhangzása előtt is. Advent „kezdete” előtt is. Ilyen az igazán hívő élet, amelyik nemcsak az adventi, ünnepi időszakban válik „kegyessé”, hanem mindig az. Ma gyakran azt látjuk, hogy az emberek élete részekre szakad, darabokra esik. Van egy évben 48 hét, ami nagyon rossz, sötét, fárasztó, kikészítő, aztán jön 4 adventi hét, ami legyen csillogó, meghitt, feltöltekészésre alkalmas. Az átlagember számára az ünnep, az advent „más”, mint az év többi része. A hívő élet számára pedig az év, az élet többi része is advent. Ugyanúgy élünk az év többi napján, minden hétköznap és ünnepen, mint ilyenkor is: igyekszünk igaz, kegyes, az Úr akaratát követő életre. Ez az élet egységének harmóniája: mindig Istennel! Ez egyen-egyenként, személyesen is drága kincsünk lehet. De a hívő gyülekezet, a keresztyén közösség kincse is. Éljük és adjuk tovább ezt a harmóniát, mint Zakariás és Erzsébet: örök adventben, mindig Istennel.

Az ácsi református oktatásról

Október 31-én bensőséges ünnepet ült az ácsi gyülekezet. Igazán megajándékozottak voltunk: dr. Alföldi Kálmán tiszteletbeli presbiterünk elkészítette legújabb könyvét, mely a 19. század elejének református iskoláztatását mutatja be Ácson. Mint az ácsi iskola egykori diákja, sokat köszönhet az itt szolgáló tanítóknak, lelkészeknek. Hatalmas levéltári anyaggyűjtéséből most a 19. század elejének iskolai életét dolgozta fel, sok szemléltető melléklettel: régi iskolai jegyzőkönyvek, diáknévsorok, korabeli tankönyvek fotóival.

Kedves Testvéreim! Lapunk megjelenésétől három adventi vasárnap van még karácsonyig. A három vasárnapra egy-egy adventi harmóniát szeretnék továbbadni nektek az igéből: Zakariás pap története alapján.

Gerecsei Zsolt

Advent 3. vasárnapja: Isten mindenhatóságának harmóniája

„Miről tudom meg ezt? Hiszen én már öreg vagyok, és a feleségem is igen idős.” (Lukács 1, 18)

Zakariás azt a csodálatos küldetést kapja, hogy aminek a templom mélyén részese lett, azt hozza ki, adja tudtul a világnak. Ez a mi küldetésünk is. De hogyan? „Hiszen én már...” („mert én” a Károli fordításban). Úgy tűnik, hogy itt nincs harmónia, mert a pap, a hívő mégis hitetlen, kicsinyhitű. De nem. Zakariás egyetlen mondattal sem kérdőjelezi meg, hogy Isten megteheti, amit kijelent, ígér. Kérdése, kételye önmagával szemben van. Hogyan fogok én ebbe beleilleszkedni? Hogyan élem meg, hogyan hordozom el, amibe Isten belevon? Hiszen én... Soroljuk csak: idős vagyok, beteg vagyok, félnék vagyok, időzavarban szenvedek, stb. stb. stb. Lehet ez egy „pap” kérdése is: Uram, tudom, hogy te mindent megtehetsz – de én ott, ahová állítottál, amire elhívtál, képes leszek-e szolgálni? Lehet egy gyülekezet kérdése is: Uram, te Mindenható vagy, de mi, vajon hogyan tegyünk bizonyágot rólad, hogyan hívjuk, öleljük magunkhoz az embereket, hiszen kicsik vagyunk, fogyunk, kiüregszünk? Hogyan? Úgy, ha az Isten mindenhatóságának harmóniájában élünk, és eljutunk oda, hogy a „hiszen én” helyett megvalljuk: „hiszen TE”, TE Uram, megteheted.

Advent 4. vasárnapja: a közösség harmóniája

„Az egész nép pedig kint imádkozott...várta...csodálkozott...és megértették.” (Lukács 1, 10,21,22)

Csak a tényeket kifejező szavakat emeltem ki most. Azokat, amelyek azt mutatják, hogy milyen belső harmóniában él a hívő közösség. Olyan belső titok ez, amit szinte minden gyülekezeti alkalomnál átélünk. Együtt imádkozunk nemcsak az istentisztelet lelkész által vezetett liturgikus imádságában, hanem egy szívvel az istentiszteletért, a „papért”, a testvérekért. Együtt várjuk egymást. A „papot”, hogy hozza, amit a „szentélyben”, Istennel való belső közösségében megértett, kijelentésül kapott. A gyülekezeti tagokat, hogy hozzák hitüket, bizonyágtételüket, hogy egymás hite által épülhessünk. Együtt várunk minden alkalommal az áldás erejére. Így minden gyülekezeti alkalom: advent. Együtt csodálkozunk Isten hatalmas dolgain. Azon, hogy évtizedek alatt is új titkot hoz minden vele való találkozás. Együtt csodálkozunk, hogy ki-kennyi teher, baj, nyomorúság között is itt van, jön. Megértjük egymást. Minden „pap” vágyai netovábbja, hogy szavak nélkül is megértsék, hogy ilyen harmóniában éljen a gyülekezet. És minden gyülekezet belső harmóniája, hogyha hittal megérti tagjai szolgálatát, mozdulatát, mosolyát vagy könnycseppjét. Advent a keresztyén közösségek belső harmóniájának áldott ideje. Ilyenkor felfokozva tapasztaljuk, hogy jó együtt lenni, jó titkok részesévé lenni, jó együtt várakozni. Keresztyén közösség. A gyülekezet? Igen, az is. Meg a párokapsolat, meg a barátság, meg a család, meg minden közösség, amit átitat a közös imádság, a várakozás, a csodálat, a megértés harmóniája.

Adventi koncert Ácson

December 21-én, vasárnap 16.00 órákor az ácsi református templomban adventi koncertre kerül sor. Közreműködik a gyülekezet énekkara, a zeneiskola tanárai és növendékei, valamint a Ritmus Fúvós Zenekar. Vendégünk lesz Kondorosi Zsuzsa (citera). Aki tud, hozzon magával egy teamécsest! Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

MEGÚJULT A VITÉZ DINNYÉS ZSIGMOND KONFERENCIATELEP

A Tatai Református Egyházmegyében, 2014. november 7. én ismét egy hálaadó napra ébredhettünk. Ugyanis ekkor adtunk hálát és emlékeztünk meg a Vitéz Dinnyés Zsigmond Református Konferenciaterület felújításáról.

A meghívott vendégeket, a gyülekezetek képviselőit és a felújításban részt vevő testvéreket, délután 3 órára várunk a konferenciaterületre.

Az ünnepi alkalomra meghívást kapott és igehirdetéssel szolgált Főtiszteletű Steinbach József, a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke. Imádságot mondott Köntös László, egyházkerületi

vő hálaadó gyülekezetre.

A hálaadó istentisztelet után, a meghívott vendégek körbejárhatták, szemügyre vehették az immáron felújított épületet. Az alkalom szeretetvendégséggel zárult, amelyet a Környei református gyülekezet asszonyai készítettek elő számunkra.

A megújult konferenciaterület ajtaja ezután is nyitva áll minden kedves érdeklődő, látogató, vagy vendég előtt. Szeretettel hívjuk és várjuk Önöket is!

Nagy Péter lelkipásztor

főjegyző úr, ezt követően pedig Nagytiszteletű Szemeti Ferenc tartott beszámolóút Vitéz Dinnyés Zsigmond életútjáról.

Vitéz Dinnyés Zsigmond végrendeletében a Környei Református Egyházra hagyományozta vagyonát és külön kiemelte, hogy sírját szerény körülmények között gondozza a gyülekezet. Azonban a sírkövét a 60-as években ellopták, így a megmaradt részre egy gránit lapot helyeztünk el, amelyen feltüntettük a nevét, születésének és elhalálozásának éveit. Emellett az épületre egy emléktáblát függesztettünk ki, amely reméljük, emlékeztetheti majd az utókort is Vitéz Dinnyés Zsigmond nagylelkű felajánlására. Az emléktáblát Jákob János protestáns tábort püspök, dandártábornok és Máté László a Tatai Református egyházmegye esperese leplezte le és mondtak áldást a jelenlé-

Schmerl Viktorné Ünnepvárás

Sötét az este,
csillag világol,
halvány a fénye,
tőlünk, oly távol.
Meleg szobában
meghitt homályban,
együtt a család
ünnepi lázban.
Lobban a gyertya,
rebben a lángja,
dobban a szívünk,
Jézusra várva.
Friss fenyőillat
árad a légben,
békesség légyen
az ember szívében.

**Bakonysárkány,
2014. novemberében**

AZ A NAGY HÁBORÚ ELKEZDŐDÖTT

2104. november 21-én az Ácsi Kosuth Lajos Asztaltársaság és az Ácsi Református Egyház közös programot tartott, melyen az 1. világháborúra emlékeztek.

A köszöntés után Gerencsér Tamara 6. osztályos tanuló szavaltát hallgattuk meg. Fehér Csaba volt az est előadója, aki a felvidékről érkezett, az ottani magyar kereszténydemokrata szövetség elnöke. A felvidéki magyarság harcosaként a kitelepítések történetével foglalkozik, e témában készült kiállítási anyagát Brüsszelben is bemutatta, jelenleg Várpalotán látható. Előadásában az 1. világháború kiterjedésének geopolitikai okairól, összefüggéseiről beszélt. A nagyhatalmak világfelosztó törekvéseit, az ezek során kialakult érdekszövetségeket, illetve azok változásait szemléletesen mutatta be, térképek segítségével. Előadása után Kalla Sándor Mátyás, a győri evangélikus gimnázium hallgatója szavalt el Gyóni Géza: Csak egy éjszakára című versét. A jelenlévők ezután átvonultak a gyülekezeti terembe, ahol Legát István komáromi gyűjtő kiállítását nézték meg. Legát István Komáromban él, és a város neves helytörténésze, hatalmas gyűjteménnyel rendelkezik. Kiállított anyagában fegyverek, kitüntetések, fotók, és a tábort életet bemutató tárgyak szerepeltek. Csajkától sisakokon, lövészárképítőeszközökön keresztül kulacsokig, katonai hátizsákig (borjú) mindenfélét láthattak az érdeklődők. Külön érdekesség volt a hadikórház bemutató részleg, orvosi műszerekkel, fertőtlenítő üvegekkel, egy eredeti kórház-táblával, valamint a kórházi életet bemutató képeslapokkal, fényképekkel. Berendeztünk egy kis sarkot, ami a hátországot, a honvédeket hazaváró családok otthonát idézte fel. Ácsi katonák fényképei, 1915-ös újság, háború idején mondandó imádság, a frontról hazaküldött levelezőlapok és korabeli tárgyak idézték a szeretteikért aggódók életét. A két rendező közösség terve, hogy a háborúról minden évben más-más szemszögből emlékezünk, újabb epizódokat felelevenítve, közben összegyűjtve és archiválva a helyben fennmaradt emlékeket.

Gerecsei Zsolt

A TÁRKÁNYI REFORMÁTUS TEMPLOM

„Emlékezetnek okáért” - Zsoldos Márton lelkész visszaemlékezése a tárkányi református templom építésére Tárkány község református gyülekezete a XVIII. század elejétől kezdve létezett kisebb-nagyobb megszakításokkal a pannonhalmi uradalomban. A kis gyülekezet a sokszor kedvezőtlen körülmények ellenére is fenn tudott maradni.

Az 1700-as évek végén a reformátusok már a második templomukat szerették volna felépíteni. Az első templom fából készült, „hordozható” épület volt, melyet a telepes családok építettek. A hagyomány szerint a Töltési Sándor és Farkas Ferenc-féle porták végén állt. 1725-ben Saigho Benedek, a pannonhalmi főpápa elvette a templomot és elűzte a prédikátort. Ezután hosszú ideig nem volt lehetőség az egyház újjászervezésére.

II. József 1781-ben kiadott türelmi rendelete sokat segített a protestáns felekezetek helyzetén. Többek között lehetővé tette egyszerű templomok felépítését is. A tárkányiak a felosztott bencés rend birtokából 1788-ban vásároltak egy jobbágytelket 377 forintért az új Isten háza számára.

A gyülekezet prédikátora a XVIII. század utolsó éveitől kezdve nemes szentgyörgyvölgyi Zsoldos Márton volt 25 esztendőn keresztül: 1799. április 3-án az ászári gyülekezetből érkezett és 1824. június 28-án bekövetkezett haláláig szolgált. Megkopott kis sírköve mai napig a református temetőben látható, a következő szöveggel:

„Itt nyugszik

Néhai Tiszteletes Te[kintete]s N. J. Szentgyörgyvölgyi Zsoldos Márton Úrnak a Tárkányi Refformata] Ekk[lesi] [esi]a

25 Esztendőig volt Hú Prédikátorának

Hideg teteme.

Meghalt június 28-án 1824.

Életének 63. Esztendejében.”

Az alábbiakban következő összefoglalás a presbiteri jegyzőkönyvek első kötetében a 20. szám alatt található. Magyar nyelven összeállította Zsoldos Márton prédikátor. A szöveget eredeti helyesírással közöljük, szögletes zárójelben a megértéshez szükséges kiegészítéseket és fordításokat hozzátéve.

„Emlékezetnek okáért

A Tárkányi Reformatum templom épülését meg előző környül állások, melye-

ket fel jegyezni és a következők maradéknak írásba által adni Szükségnek itelt az Ekklesiának akkori Prédikátora Nemes Zsoldos Márton – A kit is Ászári Prédikátorságában a Tárkányi Reformatum Ekklesia hozzája botsátott Követtyei Kolmár Ferentz akkori Ekklesi Curátora [gondnoka] és Sziür Mihály által meg kerestetvén, hivta Lelki pásztorának csereképpen Tiszteletes Székely András Uram hejébe. A dolog mind Tekintetes Fő Curator Bőnyei Pázmándi József Ur által approbáltatván [elfogadva]; mind pedig a Venerabilis Tractus [Tekintetes egyházmegyei] gyülésen /: mely akkor Kotszon tartatott /: Tiszteletes T. Szabó János Szőnyi Predikátor és Senior és ugyan Tiszteletes Tudós Hevessi Sámuel Nagy Igmándi Predikátor és Tractus Notarius [egyházmegye jegyzője] elől ülések alatt Szent[t]é, jóvá és igen szükségessé hagyattatván, által is költözvén Szent György havának 3dik napjára 1799dik esztendőben.

Által jövelem után egynehány napok mulva el mentem tiszteletére Bábolnai Oeconomiae Director [jóságigazgató] Werbátz Mihály Urhoz jelentést tevén egyszersmind az eránt, hogy Halgatóim templomot Szándékoznának építeni. Melyre nézve instalunk [kérvényeztünk] is azért, hogy a Méltóságos Uraság a második falu végén lévő téglá kementzétjét méltóztatna egy kevés időre által engedni, hogy az építéshez téglát süttethessünk. - Tett is rolla a feljebb megnevezett Úr nem tsak ajánlást, hanem a téglá színnek helyre állítására és más szükséges Szerszámoknak meg szerzésére Költséget is ajánlott, a mint hogy fizetett is az Ekklesiának által mintegy 39 fl. [forint] 85 pénzt.

Azután tsak hamar időn fel mentünk Sz[ent] Mártonb[a] a Méltóságos Cameralis Administratio [Kamarai Hivatal] Tiszt Uraihoz, nevezetessen Györbe Tekéntetes Praefectus [felügyelő] Nimet Imre Urhoz, a kinek alázatos tiszteletünk mellett midőn a velem lévő Futó Jánossal nyujtottuk volna azon könyörgő levelünket, melyben a Templom épülettye alá való hej ki mérettetéséért, és némü építéshez szükséges kemény fáért, a Méltóságos Uraság Káti v[agy]. Ilaki erdejéről Könyörögtünk. - Ezen érdemes Uri ember is mind a két rendbeli kérésünkre jó bizta-

tó választ adott. A Templom épülettye alá való fundusra [jobbágytelekre] nézve nevezetessen Tisztartó Légradi Imre Ur által ezen indorsatioját [határozatát] közlötte velünk: „Hogy mihelyt az Instánsok [Kérelmezők] a Nemes Vármegyétől Testimoniumot [bizonyáglevelét] nyernek az eránt, hogy nékiek az építés Szabados és Lehetséges; azonnal kész leszen az épület alá alkalmas fundust [jobbágytelket] ki mérettetni.”

E szerént szükséges vala magunkat a Nemes Vármegye Tekéntetes Consiliarius [Tanácsos] Ghétzy József V[ice] Ispány [alispán] Urnál a ki is [c]sak utána való járásunk után, minden Deputatio [követség] nélkül a tanubizonyág levelét ki adatta Banán Lakó Fő Biró Milkovits Lajos Urnak, a ki is idő jártával Györbe fel akarván a Praefectus [felügyelő] Urhoz küldeni, kérésre által adta a magunk által leendő felvitelre. - Ekkor voltam Zsebő Istvánnyal. Ez meg lévén, ki küldötte elégséges instructioval [utasítással] a fellyebb meg nevezett Tisztartó Urat, ki is a templom hejét 4dik Septemberben ki mérte ott a hol vagyon. - Sőt annak meg bizonyítására, hogy a Méltóságos Uraságnak volna modja benne, kérésünkre intra villanust [szomszédot], fundust [jobbágytelket] is örömost mutatna, arra való nézve még egy darab gyepp is mérettet hozzá mely a Tiszteletes Prédikátornak valami kevés veteményre való hely lenne.

- Azon már most Ekklesia fundusának [egyház telkének] hossza mérődött 30 öltre,

Szélessége pedig 10 öltre; - mely ki mérés a Felséges Kamara tartó Tanátshoz Posenba fel küldetett és ugyan az által meg is erősitetett.

Nem volt már egyéb hátra; hanem hogy az építéshez szükséges készületeket tennénk. - Azért is minek utána az Ekklesiának akkori Curátorának [gondnokának] Kolmár Ferentznek szorgalmatosága a Halgatóknak jó igyekezete által két gödör meszet le oltottunk volna, a fa materiálnak [anyagának] meg szerzéséről és a Mester embereknek fel fogadásokrol is szorgalmatoskodtunk. - A mint hogy mindjárt Ferentz napi vásárkor szép számú fenyő szálatat is vettünk Komáromba.

A TÁRKÁNYI REFORMÁTUS TEMPLOM

Mind ezek Kolmár Ferencz Curátorságának negyedik évében mentek véghez; még az is, hogy az ilaki erdejéről a Méltóságos Uraságnak türethető áron minden Szükséges Kemény fát meg szerezhettünk.

Méltó hogy háládatos emlékezetben maradjon a következő maradéknál az Ekklesia tagjainak buzgó és kész szívből származott alamisnája, mely szerént minnyájan ajánlást tettek arra Áldozó Csütörtökön, azon esztendőben, hogy a Kítől mi telik örömost ád ezen Szent végre. Mely Summa, á mint á számtartó könyv mutattya ment az ajánlaskor mintegy 570 foréntra. Ezen kívül volt kész pénze az Ekklesiának á fellyebb említett Curátora kezénél mintegy 600 foréntya melyből mindjárt a téglá égettetését is, három Kementztől fizettük.

Ezen idő alatt á Tiszteletes Predikátor háza végiben levő /: Kamara már most /: épület volt az Isteni tiszteletre való roskadni kezdett. Azután á Tavasz el közelgetvén, Gergely napkor az egy számadó v[agy]. Gondviselő Curátor hejébe kettőt választottunk, u[gy]. m [int]. Nemes Farkas Györgyöt Számadóul Idősb Szabó Andrást pedig melléje Segítő Curátorul.

A Kőműves Mestert Tatába meg fogadtuk, és Mártius utolsó napjába el is hozattuk, le tévén ugyan azon nap templomunk fundátumát [alapját], melynek építésében az Isten áldására és Segedelme után, á most mindjárt említett Curátorainknak közbenjárása és hűséges fáradozása úgy nem különben az Ekklesiához tartozó Isten népének buzgó jó igyekezete által annyira mentünk, hogy öt hónapok el forgása alatt templomunk tornyunk mindenestől fogva el készülvén, utolsó Augustusban a minden Helységekbe körülöttünk öszve gyült Sokaság tisztesség tételével fel is szenteltük.

Az első Tanító volt T. T. Hevessy Sámuel Ura[m] N. Igmándi Predikátor /: a kinek a Tárkányiak árvaságokban pásztorsága alatt voltak /: és Tractus Nótáriussa [egyházmegye jegyzője]. Taníttásának fundamentumául [alapjául] vévén: 1. Kron. 29:16, 17, 18. A második Tanítást én magam vittem végre, matériául [alapul] adván magamnak és Halgatóimnak, sőt az egész templom szentelő sokasag[na]k

azt a mi vagyon Zak. IV. 7. verse utolsó cikkelyében: „Hála legyen, hála legyen Istennek.”

A Templom szentelésén meg jelent T. T. Atyák:

- T. T. Senior Szabó János Ur és Szőnyi Predikátor

- Generalis Not[arius] Tóth Pál Ur és Átsi Pred[ikátor]

- Tractus Not[arius] Hevessi Sámuel és N. Igmándi Pred[ikátor]

- Tetsi Pál Dadi Pred[ikátor]

- Hevesi Pál Motsai Pred[ikátor]

- Balogh István Banai Pred[ikátor]

- m. Tott József Kömlödi Pred[ikátor]

- Pados János Tápi Pred[ikátor]

- Vetsei Miklós Kotsi Pred[ikátor]

- Komáromi István Csepi Predikátor

- Bernát István Pázmándi Pred[ikátor]

- Györi Imre Tarjányi Predikátor

- Monus István Szendi Predikátor

Áts Mesterünk volt Wítl Simon Kisbér-ről. - Lakatos és asztalos Mester volt Komáromból.

A torony alatt álló márvány kő ajtó ragasztót Nemes Farkas György önként való indulattából és az Isten házához való buzgóságából tsinaltatta.

Legyenek háládatos emlékezetben á következő maradék előtt, mind azok, á kik kisebb v[agy]. Nagyobb részben jóltevői voltak, á körülöttünk fel épült élő Isten templomának, és legyen mind évilági életre tartozó jókkal; mind pedig az élet után boldog örök étellel meg jutalmaztatva alamisnájuk.”

Bene László, Tárkány

MEGÚJULT A CSÁSZÁRI RAVATALOZÓ

Az átadás 2014. augusztus 9-én volt. A Darányi Ignác terv keretében a Bakonyalja Kisalföld Kapuja Vidékfejlesztési Egyesület támogatásával 15 millió Ft támogatást nyert önkormányzati irányítás és előfinanszírozás mellett a Császár Községért Alapítvány a ravatalozó külső felújítására és előtető építésére. A belső felújítás az alapítványnak befolyt 1 %-okokból és az önkormányzati tisztségviselők (előző és jelenlegi testület tagjai) tiszteletdíjából valósult meg. A székely kaput az önkormányzat újította fel. A parkoló területét ingyenesen sikerült megszerezni. A parkosítás ugyancsak a START közmunkaprogram része volt 100% -os Belügyminisztériumi finanszírozással. A padokhoz a faanyagot Szarka Gyulának köszönhetjük, a belső bútorzat cseréje a Batin-Glória Kegyeleti Kft ajándéka volt. Köszönjük Lódi Dénesnek az anyagi segítséget

A Komárom-Esztergom Megyei Közgűlés Elnöke, Popovics György méltatta az elkészült fejlesztést. A polgármester és az alapítvány elnökének beszéde után a kivitelező Korintosz Kft ügyvezetője köszönte meg a bizalmat, amit a cégükbe vetettek, majd az egyházak vezetői megáldották, megszentelték az épületet, s az ökomenikus énekkar éneke után Bíró Adél gyönyörű szavalata zárta az eseményt.

Beke Gyöngyi, polgármester

CSÁSZÁRIAK BURGENLANDBAN

Október 11-én 46 fővel indultunk **Császáról Burgenlandba**, az immár hagyományos őszi kirándulásra. Természetesen velünk tartottak most is a **vérteskethelyi testvérek**.

Úti célunk első állomása **Güssing**, vagyis **Németújvár** volt.

Németújvár a **Batthyány család** ősi fészke. Kihagyhatatlan látnivalókkal. **III. Béla** királyunk építtette a nyugati határ védelmére- már a tatárok ellen - **1242-ben**. A meredek vulkáni kúpon álló rendkívül impozáns várat - **1524-ben -II.Lajos** király a törökök elleni harcokban való részvételének elismeréséért ajándékozta **Batthyány Ferencnek**. A várat ellenség sohasem tudta bevenni.

1569-ben a reformáció hatására **Batthyány Boldizsár** elűzte az ágostonrendi szerzeteseket, kolostorukat a protestánsoknak adta. **Batthyány Ádám** viszont visszatért a katolikus hitre és **1648-ban** a ferences atyáknak adta át a kolostort.

A várba követtez , meredek szerpentin út és sok-sok lépcső vezet fel. Az akadály leküzdésére 36-an vállalkoztak. Az ódon falak nagyszerű gyűjteményeket őriznek. A történelmi-családi arc képcsarnok mellett láthatók a vadászati emlékek és trófeák. A güssingi vaskályák régi termékei, vaskályhák minden méretben és alakban. Szekrény méretű, kézzel tekerős pénztárgép, régi sakk készlet.

Itt látható Európa legrégebbi orgonája, melyen **Mozart** is játszott egykoron.

A vár harangtornyából őszi színekben pompázó panoráma tárult a látogatók elé, mely kárpótolt a lépcsőzésért.

A lent maradtak sem unatkoztak . A

téren állt egy szökőkút. Nagy, vörös kőből épült. Talán 1000 lukból is folyt a víz belőle, simára csiszolva már a követ. Megérkezett egy külföldi busz. A leszálló turisták libasorban a kúthoz mentek. Egyik kezükkel végig simították a vizes követ, másik kezükkel letörölték a vizes kezüket. Sajnos nem tudtuk meg, hogy mit jelent a „szertartás”.

Buszra szállva, elindultunk jövetelünk második állomása felé, **Felsőörre** (Oberwart).

A felsőöri magyar református gyülekezet lelkipásztora, Nagytiszteletű **Gúthy László** fogadott Bennünket. A szépen rendben tartott templomban meghallgattuk a templom építésének történetét, a gyülekezeti élet mindennapjait. Megtudtuk, hogy a liturgia több nyelven zajlik. Nagytiszteletű Úrnak átadtuk jelképes ajándékunkat, a Nemzetiszínű szalaggal átkötött kenyeret és bort.

A templomból a gyülekezeti terembe mentünk, mely egyben színházként is működik.

Gúthy Tiszteletes Úr által írt és rendezett darabokat adnak elő konfirmált fiatalok. A tartalmas gyülekezeti munka bemutatása után , a kaláccsal, kávéval, üdítővel terített asztalhoz invitálta társaságunkat Nagytiszteletű Úr.

Megköszöntük a szívélyes fogadtatást és elbúcsúztunk vendéglátónktól és egyben az **Örvidéktől** is.

Útban hazafelé, **Szombathelyen** fogyasztottuk el finom vacsoránkat.

Hála Istennek, nagyon szép időnk volt a kirándulásra, jól éreztük Magunkat a nap során.

Reméljük jövőre is útra kelhetünk, újabb szép helyek megismerésére!

Köszönet **Juhász Róbert Tiszteletes Úrnak** a kirándulás megszervezéséért. Köszönjük a sofőrnek is, hogy oda-vissza biztos kézzel vezette buszunkat. A Hit,Remény és Szeretet el ne hagyjon Minket!

Áldás, Békességgel: **Kovács Ferencné Császár**

Schmerl Viktorné

Betlehem

Betlehemnek városában szállást kér két fáradt ember, Jézus születését várva, menedéket sehol nem lel.

Távol minden csillogástól, állatoknak hajlékában, városszéli istállócska lesz éjszakai szállása.

Pásztor népnek csillagfénye mutat utat Betlehembe, állatok közt a jászolban rátalálnak a Kisdedre.

Ajándékul mit hozhattak? Hiszen nekik semmi sincsen. Békességgel, áhítattal dicsőítik az Úr Istent.

Ember ébredj, tárd ki szíved! Áradjon mindenütt szeretet. Tiszta szívvel s buzgó hittel imádd az isteni Gyermecket!

Bakonysárkány,
2014. november havában

GYEREKSAROK

„Karácsonyi József”

Kedves Gyerekek!

Advent idején, karácsonykor Jézus családját, a „szent családot” gyakran emlegetjük, látjuk is képeslapokon, festményeken. Gyakran beszélünk Máriáról, Jézus édesanyjáról, aki csodálatos módon szülte meg Isten Fiát. Józsefről, az apáról azonban kevesebbet tudunk. Amikor hittanórákon beszélünk róla, előfordul, hogy belekeveredünk: Jézus apja József, de nem is az igazi apja, mert Isten volt az igazi apja, és József csak nevelte... Most ezért egy kicsit forduljunk József felé, és nézzük meg az ő alakját!

Sok olyan gyerek van, akinek az apukája ritkábban van otthon, mint az anyukája. Mert esetleg apa reggel elmegy és csak este jön haza, vagy nem is jön haza minden nap, mert messze, vagy épp külföldön dolgozik. Van, akinek csak hétvégén jön haza az apukája. Egy ilyen lánytól hallottam, hogy ő nagyon szereti az apukáját, épp azért, mert ritkábban látja. Nos, Jézus földi apját, Józsefet is „ritkábban látjuk” a karácsonyi történetben, de tudjuk, hogy azért mindig ott van. József-bár a karácsonyi történetben megszoktuk, hogy vándorló, szállást kérő, istállóval is megelégedő férfi, mégis herceg. Legalább is a

mai fogalmaink szerint. Ugyanis azt mondja róla a Biblia, hogy Dávid házából, az egykori híres király utódai közül származik. De a királyságnak vége, a herceg is kétkezi munkás: ács. Bizonyára jól végezte a munkáját, mert mindenki így ismerte: József, az ács. De bizonyára hitben élő is volt (Máté evangélista azt mondja: igaz ember), mert Isten meglátta benne, akire rábízhatja a Dávidnak régen tett ígéretet: örök király származik utódai közül. József nagyon szerette Máriát, a menyasszonyát is. Ezért is akarta titokban elbocsátani, amikor kiderült, hogy Mária gyermeket vár. Nem akarta szégyenbe hozni. Így ő is kapott „angyali látogatást”. Isten hozzá is küldött angyalt, hogy biztassa: ne küldje el menyasszonyát, mert Isten választotta ki. Sőt, a fiút nevezze el Jézusnak. Isten ezzel rá (is) bízta egyszülött Fiát. És József jó nevelőnek bizonyult. Hűséggel és gyengédséggel kísérte Máriát, amikor Betlehembe mentek. A pásztorok előtt egy szép kép jelent meg az istállóban: ott látták Máriát, mellette Józsefet a jászol mellett. Vállalta és szerette menyasszonyát, majd feleségét, és az Istentől kapott Fiút. Engedelmesen elnevezte Jézusnak. Óvta őket, mikor Heródes meg akarta ölni a gyermeket: elmenekítette Egyiptomba. Hazatértek a veszély elmúltával, Názáretben telepedtek le.

Reményik Sándor szép verset írt Józsefről, aminek részletét itt olvashatod. Meg is tanulhatod!

Reményik Sándor:

József, az ács, az Istennel beszél

Magasságos,
Te tudod: nehéz ez az apaság,
Amit az én szegény vállamra tettél.
Apja volnék, - és mégsem az vagyok.
Ez a gyermek... ha szemébe tekintek,
Benne ragyognak nap, hold, csillagok.
Anyja szemei s a Te szemeid,
Istenem, a Te szemeid azok.
Gyönyörűséges és szörnyű szemek,
Oly ismerősek, s oly idegenek...
Ez az ács-műhely... ezek a forgácsok...
Mit tehettem érte?... mit tehetek?
Én tanítottam fogni a szerszámot,
Mégis rá fogják majd a kalapácsot.
Úgy félek: mi lesz?
Most is ki tudja, merre kóborog,
Tekintetétől tüzet fog a műhely,
Tüzet a világ, s egyszer ellobog.
Ó, jó volt véle Egyiptomba futni
S azután is óvni a lépteit,
Fel a templomig, Jeruzsálemig,
Míg egyszer elmaradt...
Ó, jó volt, míg parányi rózsaujja
Borzolta szürkülő szakállamat,
Ezüst nyomot hagyott már akkor is,
Komoly nyomot parányi rózsaujja.
S most olyan más az útja...
Vezetném és Ő vezet engemet.
Csak azt tudom, a Te utadon jár,
Magasságos,
De ki tudja a Te ösvényedet?
Te vagy az atyja, - én senki vagyok,
Az Evangéliumban hallgatok,
S hallgat rólam az Evangélium.

Mint hívó ember, bemutatta fiát a templomban Istennek, és amikor Jézus tizenkét éves lett, újra magukkal vitték Jeruzsálembe, a templomba. Amikor Jézus ottmaradt, és hazafelé nem találták, kétségbe esve kereste ő is, amíg meg nem látták a papok és írástudók között. Bár József egyszer sem szólal meg a történetekben, és Jézus gyermekora után többet nem hallunk róla, mégis megláthatunk benne egy férfit, egy apát, akit a szeretet és Isten iránti engedelmesség vezetett. Igazi nagy ajándék egy ilyen apa, és igazán nagy áldás, ha a mai kisfiúkból ilyen jó felnőttek, apák lesznek majd. Isten segít ebben mindig! Bátran kövessük útmutatását!

Gerecsei Judit

Színezd ki a képet

EVANGELIZÁCIÓ KISBÉREN ÉS ÁSZÁRON

Nézz Jézusra címmel evangélizációs hét volt Kisbéren és Ászáron 2014. novemberében, ahol Tariska Zoltán nyugalmazott péceli lelkipásztor hirdette az örömhírt. Nem csak kisbériek, hanem a környező települések lakói közül is többen kíváncsiak voltak arra, hogy hol lehet ma Jézus Krisztussal találkozni. A súlyos cukorbetegségben szenvedő lelkipásztor bizonyosságot tett arról, hogy minden nap örömmel néz fel Jézusra és beszélget imádságban azzal a Krisztussal, aki életét megváltotta, megmentette és megtartotta. Arra biztatta hallgatóit, hogy bátran forduljanak Jézushoz kegyelmes bűnbocsánatért és a bibliai vakon született férfi, Mózes és népe, Ábrahám és Zákéus példáját követve bízzák rá életüket és minden napjukat ezt vallva: „Azért mi is, akiket a bizonyosságok ily nagy felleget vesz körül, félretéve minden akadályt és a megkörményező bünt, kitarással fussuk meg az előttünk levő küzdőteret.

Nézzünk a hit elkezdőjére és bevezetőjére, Jézusra, aki az előtte levő öröm helyett – a gyalázzal nem törődve – elszenvedte a keresztet, és Isten trónjának a jobbára ült.” **Zsid 12,1-2**

A hét éneke ma is fülében cseng a hallgatóságoknak:

Irgalmas Jézusunk keble és karja, Hű szíve tárva vár, várva vár rég.
Mért veszne életed ott a viharba', Bár az üdv réve int hívón feléd.
Jézus úgy szólogat: „Jöjj hozzám, jöjj el! Bűnterhelt szívedet add nekem át!”
Jól tennéd-é, ha nem hallgatnál arra, Ki érted áldozta önnönmagát?

Ő békéltette meg mind e világot, Életén nyerte meg váltságodat.
Szögektől átjárva függött a fán ott, S lett mindünk bűnéért szent áldozat.
Vérivel törli el mind a mi vétünk, Golgota fáján az ítéletet,

Ő, a Bíró halt meg önmaga értünk, S immár az üdvösség miénk lehet.

Indulj hát bűnös, és vedd a kegyelmet!
Téged az irgalom bősége vár.

Míg régi Ádámod bűnben vesztegett,
Ím, az új boldogan, megváltva jár.

Mért térne vissza a rab, ha szabad lett,
Önként rabéltre szánva magát?

Nem, inkább zenjük kegyelmes
Atyánknak Szívből a hála, a hála dalát!

Hűséges Úr, lelkem jegyese, Jézus!
Váltságod, érdemed mind az enyém.

És Te sajátodnak ismersz el mindig,
Ezt hiszem, s boldogan áldalak én.

Kárhozat útjáról hívtál ki engem, El
többé senki sem ítélni már,

Ujjongó énekkel egyre csak zengem:
Vége a rabságnak, száll a madár!

Szász Lídia Dóra

AZ ANYAKÖNYBEN OLVASTUK

Ács: megkeresztelték: Rosta Sárát, eltemették: Buzás Jánost

Bana-Bábolna: megkereszteltük: Schöner Esztert és Petőcz Olivér Krisztiánt

Bokod: megkereszteltük Modrián-Rausch Gergőt és Kéri Kamillát

Dad: házasságukra Isten áldását kérte: Kovács Gergő és Kunkli Katalin
végső búcsút vettünk: Szücs Bálintné szül. Rokosz Erzsébettől

Kisbér: megkereszteltük: Cséve Pannát

Kömlőd: eltemették id. Kókai Lajost, Sulyok Margitot

Környe: eltemettük Októberben: Venter Józsefnét

Oroszlány: megkereszteltük Pintér Erik Róbertet

eltemettük Októberben: Dr.Kaestnerné Katonka Ágnes, Kozma Ilonát,
Novemberben: Berzovicz Istvánt, Bandi András

Réde: eltemették Varga Józsefet; Nagy Gusztávot; Ruzsovits Pálnét;
Horváth Jánosnét; Herman Lászlót

Megkeresztelték: Gercsó Tamarát; Varga Doriánt; Dobos Rebekát;
Molnár Kincsi Csinszkat

Újságunkat – hirdetőinknek és alapítványunk támogatóinak köszönhetően – ingyenesen juttatjuk el olvasóinkhoz !

Hét Határ Református hitéleti lap. Megjelenik minden hónap első vasárnapján Ács, Ászár, Bana, Bábolna, Bokod, Csépe, Császár, Dad, Ete, Kisigmánd, Kisbér, Kömlőd, Környe, Környebánya, Nagyigmánd, Oroszlány, Réde, Vérteskethely, Szákszend, Tárkány reformátusai közt

Kiadó: "Közelebb Egymáshoz" Alapítvány 2941 Ács, Fő u. 71. Felelős kiadó: **Gerecsei Zsolt** elnök

Szerkesztőség: 2853 Kömlőd, Perczel u. 26. tel.: 06-34/578-503 fax.: 06-34/470-543 **email:** hethatarlap@freemail.hu

Felelős szerkesztő: **Bogáth István** Nyomtatás: MONTÁZS Press Kft. Oroszlány tel.: 20/454-35-41 Molnár Ferenc ügyvezető

Internet elérhetőség: www.hethatar.refdunantul.hu

ISSN 1417 - 7641